

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI  
OLIV VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI  
TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI  
UNIVERSITETI**

# **GLOBAL TA‘LIM VA MILLIY METODIKA TARAQQIYOTI**

**mavzusidagi IV an‘anaviy respublika ilmiy-amaliy anjumani  
materiallari**

**Toshkent – 2020**

Mazkur to‘plamdan tilshunos va adabiyotshunos olimlar, metodistlar, akademik litsey hamda umumta‘lim maktabi o‘qituvchilari, tadqiqotchilar, magistrant, talabalarning maqola va tezislari o‘rin olgan. To‘plamda global ta‘lim va milliy metodika, ona tili va o‘zbek (davlat tili) tilini o‘qitish, adabiyot fanini o‘qitishda zamonaviy yondashuvlar hamda til va adabiyot ta‘limida innovatsion g‘oyalar kabi mavzular o‘z aksini topgan.

To‘plam ona tili, o‘zbek (davlat) tili va adabiyoti ta‘limi, uni o‘qitish metodikasi sohasidagi mutaxassislar, tadqiqotchilar, magistrant hamda talabalar uchun mo‘ljallangan.

### **Taqrizchilar:**

Pedagogika fanlari doktori, professor R.Niyozmetova  
Filologiya fanlari doktori, dotsent M.Xakimova

### **Mas‘ul muharrir**

Filologiya fanlari nomzodi, dotsent M.Abdullayeva

### **To‘plovchi va nashrga tayyorlovchilar:**

K.Mavlonova, S.Kambarova

Ushbu to‘plam Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti Kengashining 2020-yil may oyidagi 9-sonli qaroriga asosan nashrga tavsiya etildi.

To‘plamdan o‘rin olgan maqolalarning ilmiy saviyasiga mualliflarning o‘zlari mas‘uldirlar.

**2. Dublikat yanglishlar** (ikkita bir xil yoki bir qo‘shimchaning ikki xil turini qo‘shish). Bolalar asosni qo‘shimchadan farqlamagan holatda ular nutqida dublikat yanglishlar mavjudligi kuzatiladi. Shu sababli bolalar so‘z asosiga bir xil qo‘shimchani ikki marta qo‘shadilar. Bola dastlab so‘zni muayyan qo‘shimchani o‘zak sifatida qabul qiladi va yana unga xuddi shu turdagi qo‘shimchani biriktiradi.

**3. Kategorial yanglishlar** (otga xos qo‘shimchalarning fe’lga qo‘shilishi yoki aksincha). Bola grammatik shaklni to‘liq o‘zlashtirmaganda otga fe’lni kesimga xoslovchi yoki fe’lga otni turlovchi qo‘shimchalarni qo‘shadi. Kategorial yanglish bolaning leksik ma’noning farqlamayotgani, ya’ni so‘z turkumlarini hali ajratmaganligini ko‘rsatadi.

Demak, bola nutqida yuqoridagi yanglishlar kuzatilmasa, uning nutqida mavjud morfema o‘zlashtirilgan hisoblanadi.

### **Foydalanilgan adabiyotlar**

1. Brown, Roger. (1973). A first language. The early stages. Cambridge, Massachusset: Harvard University Press.
2. Cazden, C. (1968). The acquisition of nouns and verb inflections. Child Development, 39. – P.433–448.
3. Stromswold, K. (2000). The cognitive neuroscience of language acquisition. M. Gazzaniga (ed.), The New Cognitive Neurosciences, second edition. – P. 909–932.
4. Cinque, G. (1999). Adverbs and functional heads. Oxford University Press, Oxford, UK.

## **ONA TILINI O‘QITISHDA VIDEODARSLARDAN FOYDALANISH XUSUSIDA**

**Sanobar Kuldasheva**, Alisher Navoiy nomidagi  
ToshDO‘TAU doktoranti

Bugungi kunda deyarli barcha zamonaviy o‘quvchi o‘rta maktabga axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish malakasi bilan kirib kelmoqda. Haqiqatan ham ular axborot asrida tug‘ildilar va zamonaviy aloqa asboblari orqali dunyoni taniyaptilar. Endi ularning qarshisida AKT hamda internet tarmoqlari imkoniyatlaridan keng foydalana oladigan, muntazam ravishda o‘z ustida ishlab boradigan va shu bilan birga o‘z o‘quvchisida mediamadaniyatni shakllantira oladigan pedagog turishi talab etiladi. Tez rivojlanayotgan texnologiyalar yordamida yaratilgan zamonaviy virtual voqelik madaniyatlararo

aloqaning samarali vositasiga aylanmoqda, shuning uchun zamonaviy insonning eng muhim vakolatlaridan biri, bu – AKT va multimedia imkoniyatlaridan samarali foydalana olishdir. Axborot asrida yashar ekanmiz, yangi imkoniyatlarni ochadigan va ta'lim muassasalari o'quv jarayoniga yangicha yondashuvni talab qiladigan axborot texnologiyalarining jadal rivojlanayotganiga guvoh bo'lmoqdamiz. Ta'limda axborot texnologiyalarining bir qator didaktik imkoniyatlari mavjudligi bilan birga o'quv jarayoni samaradorligini oshirishda muhim omil hisoblanishi tan olindi. O'quv jarayonida tatbiq etilgan axborot-kommunikatsiya texnologiyalari nafaqat ushbu sohadagi bilim va ko'nikmalarning shakllanishiga, balki o'quvchi dunyoqarashining kengayishiga, shaxsiy fazilatlarining takomillashuviga ta'sir ko'rsatadi, bilimga qiziqishini oshirishga, o'rganishni rivojlantirishga xizmat qiladi. Ko'plab olimlarning fikriga ko'ra, AKT o'quvchilarning ijodiy tafakkuri rivojlanishiga ham jiddiy ta'sir ko'rsatadi. Multimedia shaklidagi o'quv materiallarining taqdimoti o'qish vaqtini qisqartiradi va bolalarning sog'liqni saqlash resurslarini tejaydi. Ta'limning va dars mashg'ulotining har qanday bosqichida multimedia prezentatsiyalaridan foydalanish tavsiya etiladi. Har bir mavzu bo'yicha yangi materiallarni tushuntirish, ko'rib chiqish va mustahkamlash uchun ko'proq videodarslardan foydalanish samarali. Videodarslardan foydalanishning afzalligi shundaki, siz ko'rgazma davomida pauza qilishingiz, ko'rgan narsalaringizni muhokama qilishingiz va o'quvchilarga savollar berishingiz mumkin. Bolalar ko'rganlaridan xulosa chiqarishlari kerak. Namoyish vaqti 10-15 daqiqadan oshmasligi lozim, undan keyin faoliyat turini o'zgartirish kerak. Agar videodarslar vaqti cho'zilib ketsa, o'quvchida zerikish, tushunmay qolish, paydo bo'lgan savollarni esidan chiqarib qo'yish holatlari kuzatilishi mumkin. O'qituvchi video qo'yilgan dars jarayonida boshqa narsaga chalg'imasligi, o'quvchi bilan bab-baravar unda ishtirok etishi lozim, aks holda o'quvchida norozilik kayfiyati paydo bo'ladi. Masofaviy videodarslarda ham bir xil ma'ruza turidan voz kechib, har xil yangi faoliyatlardan foydalanish maqsadga muvofiq. Ona tilidan tayyorlangan videodarslar "va'zxonliklar"-u qoidalar takroridan iborat bo'lmay, balki ko'proq misol va tahlillar, bilim oluvchini fikrlashga chorlaydigan topshiriqlar asosida bo'lishi darkor. Darslikdagi qoidalar kattalashtirib yozilgan taqdimotlardan voz kechish kerak. O'quv materialini ko'rgazmali taqdim etish uchun hamda o'rganilayotgan qonuniyatlarni, ob'ektlarning o'zaro aloqasini virtuallashtirish va vizuallashtirish uchun mo'ljallangan dasturlardan foydalanishimiz o'rinli. Videodarslarni kuzatish jarayonida

paydo bo'lgan savollarni yozib borish muhimligini o'quvchiga eslatib qo'yish kerak bo'ladi. Dars mashg'ulotining turli bosqichlarida videodarslardan unumli va o'rinli foydalana olish joiz. Darsning samaradorligi ko'p jihatdan o'qitish usullari va tuzilishini mohirona tanlashga bog'liq. Videodarslarning yana bir muhim jihati shundaki, u zamon va makon tanlamaydi: o'quvchi xohlagan paytida murojaat qilishi, tushunmagam o'rinlarini qayta-qayta ko'rib aniqlik kiritishi, bir necha vaqt o'tgandan so'ng xotirada tiklash uchun imkoniyat sifatida foydalanishi mumkin. O'qituvchi esa yangi g'oyalar bilan videodarsini boyitib borish, topshiriqlarga o'zgartirish kiritish, o'quvchilarining bilim saviyasi va o'zlashtirishini inobatga olib vazifalar ko'lamini belgilash imkoniyatiga ega bo'ladi. Uning zimmasidagi "yuk" birmuncha yengillashadi, imkoniyatlari kengayadi. Ammo mas'uliyati ortadi: o'z fani doirasida chuqur bilim va ma'lum tajribaga ega bo'lishi bilan bir qatorda raqamli ta'lim resurslaridan keng foydalana olishi va buni o'z o'quvchilarida ham shakllantirishi lozimligini unutmasligimiz kerak.

Videodarslarni yaratish quyidagi bosqichlarda amalga oshiriladi:

- maqsadni aniqlash;
- mundarija tuzish va rejalashtirish;
- dasturiy mahsulotni tayyorlash;
- tayyorlangan dasturiy mahsulotdan foydalanish va samaradorlikni aniqlash.

Bugungi kunda videodarslardan foydalanish ancha ommalashib boryapti. Ayniqsa, o'quv markazlari tomonidan tayyorlanib borilayotgan videodarslarni bunga misol keltirish mumkin. Bugungi karantin sharoitida masofaviy videodarslarga ehtiyoj ortdi, desak mubolaga bo'lmas. Ammo mavjud videodarslardan foydalanuvchilar auditoriyasi qoniqish hosil qilyaptimi? Qaysi nuqtada muammo va oqsoqliklarimiz mavjud? Bu kabi savollarga ijobiy javob topishimiz uchun mahsulotimiz quyidagi talablar asosida tayyorlanishi maqsadga muvofiq.

- didaktik talab;
- metodik talab;
- psixologik talab;
- texnik talab;
- estetik talab;
- ergonomik talab va boshqa maxsus talablar [1; 78-b.].

Videodars tayyorlashda didaktik jihatdan, ilmiy, tushunarli, uzluksizlik va yaxlitlik ta'minlangan, mavzu tizimli yoritilgan, muloqotning interfaolligi, o'qitish, tarbiyalash, rivojlantirishning yaxlit

birliги inobatga olinib, boshqa talablar (metodik, psixologik, texnik ...) bilan mutanosiblashtirilsa, talab va ijro uyg'unligida ijobiy natijaga erishiladi.

Mazkur talablar asosidagi innovatsion yondashuv o'quvchilarda yangi tajriba orttirish, ijodiy va tanqidiy fikrlashni anglash, kelajakka intilishni rivojlantirish bilan birga mustaqil intellektga ega shaxsni tarbiyalash uchun samarali omil vazifasini o'taydi.

### **Foydalanilgan adabiyotlar**

1. Сурупов Б. Электрон таълим мухитида ахборот коммуникация технологиялари фанини ўқитишнинг методик таъминотини такомиллаштириш. Дисс. PhD. – Тошкент, 2019. – 150 б.
2. Кащук С. Стратегия интеграции мультимедиа технологий в систему языкового образования: на примере обучения французскому языку. Дисс. Докт.пед.наук. – Москва, 2014. – 427 с.
3. Жиндаева А. Моделирование лингвопрофессионального мультимедиа курса для дистанционного обучения иностранных абитуриентов-филологов. Дисс. Докт.пед.наук. – Москва, 2016.
4. Таълимда ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланиш. Педагогик дастурий воситалар. [motm.tma.uz/site/wp-content](http://motm.tma.uz/site/wp-content)

## **О'QUVCHILARDA MUMTOZ MATNLAR ORQALI O'QISH SAVODXONLIGINI RIVOJLANTIRISH**

**Shahlo Murodova,**

ToshDO'TAU mustaqil tadqiqotchisi

Bugungi kunda yurtimiz milliy mustaqilligining yangi bosqichiga o'tildi. Bu, albatta, barcha sohalarda erishayotgan turli islohotlar qatorida uzluksiz ta'lim tizimi mazmunini sifat jihatidan yangilash, ta'lim muassasalarida jahon ta'lim standartlari asosida o'qitish, savodxonlikni oshirish yuzasidan keng ko'lamli ishlar amalga oshirildi. Hatto oliy ta'limning har bir yo'nalishida ona tili va adabiyot fanining mavqeyini oshirish masalalari ham bosqichma-bosqich o'zi yechimini topmoqda.

Xo'sh, bu masalalar natijaviyligi – yoshlar tarbiyasiga oid hukumat qarorlarini ijrosini ta'minlash, XXI asr ko'nikmalarini shakllantirishga erishish kabi quyidagi ustuvor vazifalar bilan hamohangdir: o'quvchilarda filologiya fanlarini o'qitish asosida bilimlarini hayotda qo'llay olish hamda to'g'ri qaror qilish ko'nikmalarini shakllantirish; xalqaro standartlar asosida o'quvchilar bilimlarini oshirish, ularning savodxon

## MUNDARIJA

<b>KIRISH.</b> Qozoqoy Yo‘ldosh. Zamonaviy filologik ta’limning yetakchi tamoyillari.....	3
<b>GLOBAL TA’LIM VA MILLIY METODIKA</b>	
Iqbol Mirzo. Mahmud Koshg‘ariy “Devonu lug‘atit-turk” asarining xalqaro miqyosda o‘rganilishi.....	9
Raupova L.R. Innovatsion faoliyat: ta’lim tizimida innovatsion jarayonni rivojlantirish.....	13
Nusratullo Jumaxo‘ja. Adabiyot darsliklarida Navoyi g‘azallari tahlili muammolari.....	17
Qozoqoy Yo‘ldosh. Qiyoslash – tahlil samaradorligini oshirish usuli.....	26
Zulxumor Mirzayeva. Badiiy asar tahlilida o‘quvchi faolligini oshirish muammosi.....	35
Jumanazar Abdullayev, Madina Abduqodirova. Oliy til ta’limida bir bosh bo‘lakli gap sintaksisini o‘qitishga doir mulohazalar.....	41
Gulnoza Jo‘rayeva. O‘zbek bolalar adabiyotida hajviylikning shakliy izlanishlardagi badiiy – estetik ahamiyati.....	47
Nilufar Abduraxmonova. Til pedagogikasida o‘zbek tili ta’limiy korpusining ahamiyati.....	51
Muhayyo Ismoilova. Ijodkor tarjimayi holini o‘rgatishda o‘quvchi yosh xususiyatlarini hisobga olish.....	56
Dilnoza Jamoliddinova. Pirimqul Qodirovning “Olmos kamar” romanida qo‘llangan terminlarning lingvopoetikasi.....	61
Matluba Jabborova. “Ravzat us-safo”da Jamshid talqini.....	63
Faridaxon Tursunova. Hajviyot ilmi haqida Abdulla Qodiriyning nazariy qarashlari.....	67
Екатерина Ширинова, Зулфира Азаматова. О развитии банковско-финансовой терминологии узбекского языка.....	70
Yusuf Hojiyev. “Alpomish” dostonida qo‘llangan shaxs ma’naviy sifatlarini ifodalovchi leksemalarning ideografik bog‘lanishi.....	74
Oqila Abdullayeva. Xorijiy tillarni o‘qitishda korpusning ahamiyati.....	82
Шохсанам Файзиева. Методика преподавания русского языка в узбекских классах.....	85
Dilrabo Odilova. Yuksak ideallarga intilgan ko‘ngil.....	87
Hakima Jo‘raqo‘ziyeva. Qo‘shma otlarning evalutsion taraqqiyoti..	90

Oqila Akbarova. Muhammad Yusuf ijodida vatanparvarlikning ulug‘lanishi.....	95
Sevinchoy Yoqubova. Lirik asarlarni o‘rganishda vizual materiallardan foydalanish.....	97
Nilufar Kadirova. Reseptiv estetika xususida ayrim mulohazalar....	103
Diyora Qodirova. Ingliz va o‘zbek tillaridagi maqollarning lingvokulturologik xususiyatlari.....	108
G‘iyos Do‘stmurodov. She‘riyatda yangi so‘zlar va ularni o‘rganishga doir ayrim mulohazalar.....	111
Grebenyuk Martin. Modern approaches to teaching literature: imaginative literature as an aspect of youth development.....	115
<b>ONA TILI VA O‘ZBEK (DAVLAT) TILINI O‘QITISH MASALALARI</b>	
Rustam Yo‘ldoshev. Ona tili ta’limida gapda eganing mavqeyini tiklaylik.....	118
Muhayyo Hakimova. Nom ko‘chish turlarini o‘qitish masalasiga doir mulohazalar.....	122
Tursunoy Yusupova. Yil boshida takrorlash darslarining sathlararo uzviylikni ta’minlashdagi o‘rni.....	126
Iroda Azimova. Ona tili bo‘yicha savodxonlik kurslarida kommunikativ yondashuvni qo‘llash.....	130
Nargiza Ahmedova. O‘zbek tili ta’limida uzviylik va uzluksizlik...	136
Hoshimjon Ahmedov. “O‘zbek tili” darsliklarini takomillashtirish bo‘yicha mulohazalar.....	140
G‘ofir Hamroyev. Zamonaviy ona tili ta’limida o‘quv topshiriqlarining o‘rni.....	145
Klaraxon Mavlonova. O‘quvchilarda matnni o‘qib tushunish malakasini shakllantirish.....	149
Odinaxon Saidaxmedova. Til o‘zlashtirishda produksiyani aniqlash mezonlari.....	155
Sanobar Kuldasheva. Ona tilini o‘qitishda videodarslardan foydalanish xususida.....	157
Shahlo Murodova. O‘quvchilarda mumtoz matnlar orqali o‘qish savodxonligini rivojlantirish.....	160
K.M. Rajapova “Ona tili” darsliklari mazmunidagi nutqiy ko‘nikmalarni rivojlantiruvchi o‘quv materiallar tahlili.....	164
Nilufar Adizova. O‘zbek tili darslarini innovatsion metodlar asosida tashkil etish.....	167



Yulduz Atadjanova. Ona tili ta'limi tizimida innovatsion texnologiyalarning o'rni.....	171
Nasiba Sabirova. Ona tili va adabiyot fanlarini o'qitishda ta'lim samaradorligini oshirish usullari.....	173
Gulruh Bahodirova, Yekaterina Shirinova. Ona tili darslarni tashkil etishda o'qituvchi mas'uliyati.....	176
Aziza Murodova. Eshitib qabul qilishda matnda ifodalangan ma'lumot dekodlanishining tajribaviy tadqiqi.....	179
Shohsanam Abduraimova. Badiiy matnlar sarlavhalarida implikasiyaning ifodalanishi.....	185
Gulchiroy Muhiddinova. Kommunikativ akt va muloqot jarayoni...	188
Feruza Sharopova. Matn o'qish ko'nikmasining psixologik, pedagogik va psixofiziologik asosi.....	191
Qobiljon Abdurasulov. Fikrni og'zaki bayon qilish ko'nikmasining psixologik asosi.....	197
Jumanazar O'rozov. Tilshunoslikda nom (neym) yaratish uslubi.....	201
Ma'rifat Xaydarova, Matluba Rayimjonova. Ona tili darslarida matnni o'qib tushunish mashg'ulotlarida topshiriqlardan foydalanish.....	206
Ilmira Usmonova. Matnlarni qiyoslash – samarali usul.....	209
Nilufar Xakimova. O'qish savodxonligini shakllantirish va rivojlantirishning muhim omillari.....	212
Gulmira Haydarova. Multimediya vositalari yordamida o'quvchilarning og'zaki va yozma nutqini o'stirish.....	215
Saida Setimova. Ona tili darslarida nutq o'stirish usullari.....	217
Kimyoxon Egamqulova. Ona tili darslarida interfaol metodlardan foydalanish.....	221
Dilobar Bozorova. O'zbek tili darslarida samaradorlikni oshirish usullari.....	234
Mehriniso Qo'ldosheva. Ona tili va adabiyot darslarida zamonaviy axborot texnologiyalardan foydalanish.....	218
Muhayyoxon To'xtaboyeva. O'quvchilarni punktuatsiya bilan tanishtirish usullari.....	230
Shoiraxon Ergasheva. Ona tili darsligi – asosiy ta'lim vositasi.....	233
Mohigul Esanova. 5-sinf o'quvchilarining yozma nutqini baholash mezonlari.....	235

## ADABIYOT FANINI O‘QITISHDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR

Safo Matchonov. Beg‘ubor tuyg‘ular talqini.....	241
Qunduzxon Husanboyeva. Boshlang‘ich sinflar adabiy ta‘limining o‘ziga xos xususiyatlari.....	245
Roza Niyozmetova. Adabiyotda ijtimoiy munosabatlar masalasi....	253
Xurshida Xamrakulova. Adabiy ta‘limda ertaklarni tahlil qilish usullari.....	256
Marg‘uba Abdullayeva. “Dasht-u dalalarda” hikoyasini o‘qitishda interaktiv metodlardan foydalanish.....	264
Husnigul Jo‘rayeva. Husayniy ijodi turk olimlari talqinida.....	269
G‘afur Eshmanov. Mujrim – Obidning badiiy san‘atlarga e‘tibori va foydalanish usullari.....	273
Nasiba Sabirova. Adabiyot darslarida o‘quvchilarni asar tahliliga o‘rgatish usullari.....	277
Saodat Kambarova. Adabiy ta‘limda shaxs muammosi tadqiqi.....	279
Adiba Botirova, Mahliyo Ahmedova. Boshlang‘ich sinfda ona haqidagi asarlarni o‘rganish.....	285
Oydin Ametova. “Qutadg‘u bilig” asarini o‘rganish usullari.....	287
Shahnoza Raxmonova. Maktabda ruboiy vaznlarini o‘rgatish xususida.....	293
Oqila To‘raqulova. Adabiy tahlil o‘quvchilarda mutolaa madaniyatini rivojlantirish vositasi sifatida.....	297
Zamira Ayimbetova. I.Yusupov asarlarining ijtimoiy-siyosiy va badiiy manbalari.....	302
Dilfuza Zaripova. Yusuf Xos Hojibning “Qutadg‘u bilig” asarini ta‘lim bosqichlarida o‘rganish.....	305
Mohigul Fozilova. “So‘nggi saboq” sabog‘i.....	309
N.Polvanova. Alisher Navoiy ijodini o‘qitishda uy vazifalarining o‘rni.....	313
Iroda Ishonxanova. Adabiyot darslarida lug‘at bilan ishlash.....	316
Intizor Raximova. “O‘qish kitobi” darsliklaridagi o‘quv materiallarini muammoli ta‘lim asosida o‘rganish.....	320
Azamat Xudoyberganov. Bolalar adabiyoti – so‘z san‘ati va tarbiya vositasi.....	325
Abdug‘ani Nasriddinov. Adabiyotda vulgar sotsiologizmnining namoyon bo‘lish omillari.....	328
Orifa Xudayberdiyeva. O‘zbek milliy lisoniy tasvirida “axloq” kategoriyasi.....	333

Shohista Husanova. Inson ruhiyatining komillik sari parvozi.....	337
Feruza Haydarova. Zulfiyaxonim ijodida monologik nutq.....	340
Munixon Aralova. O‘quvchilarni kitobxonlikka yo‘naltirish tajribasidan.....	343
Shoxista Abbosova. O‘quvchilarda adabiy tahlil malakasini shakllantirish usullari.....	345
Malika Suyunova. Navoiy asarlarini o‘rganishda lug‘atlar bilan ishlash.....	348
N.Yakubova, Sh.Eshchanova. Adabiyot darslarida insho yozishda interfaol metodlardan foydalanish.....	354
Mohigul Jo‘rayeva. Adabiyot darslarida tadqiqot usulidan foydalanish.....	359
Quvondiq Sulstonov. Guruhlarni nomlash tajribasidan.....	362
Shohista Xudoynazarova, Nigora Mahmudova. 9-sinfda Xoja ijodini o‘rganish tajribasidan.....	364
Nilufar Raxmatova. Alisher Navoiy asarlarida geografik joy nomlarini o‘qitish metodikasi.....	367
Mashhura Anartayeva, Matluba Qilichova. Aqliy o‘yinlarning ta’limdagi ahamiyati.....	369
Sadyaxon Mahmudova. Xalq qo‘shiqlari – axloqiy-estetik tarbiya vositasi.....	372
Umida Kamolova. Abadiy ehtiyoj siri.....	376
<b>TALABALAR MINBARI: TIL VA ADABIYOT TA’LIMIDA INNOVATSION G‘OYALAR</b>	
Shamshoda Rustamova. 12-13 yoshli bolalar nutqining sintaktik tahlili.....	379
Mastona Norqulova. Xalq qo‘shiqlarini o‘qitishda axborot texnologilardan foydalanish usullari.....	384
Mohidilxon Abdullayeva. Ta’lim jarayonida animatsion texnologiyalardan foydalanishning ahamiyati.....	387
Sevara Yarasheva. Furqat ijodida Bobur an‘analari.....	390
Husnora Baxtiyorova, Muxlisa Vohidova. Ona tili darslarida fonetika bo‘limini o‘qitish usullari.....	392
Gulshoda Xayrullayeva. Korpusga asoslangan ta’lim texnologiyalari.....	396
Nilufar Kenjayeva. Said Ahmad ijodida inson talqini.....	399
Malika Namozova. Leksikologiya bo‘limini o‘qitishda didaktik o‘yinlardan foydalanish.....	402

Laylo Qazaqova. 10-sinf adabiyot darsliklarida keltirilgan qit'alarining vaznlari xususida.....	405
Osiyoxon Jalolova. Odil Yoqubovning "Ulug'bek xazinasi" romanida shaxs fojiasi talqini.....	408
Maxliyo Negmatova. Adabiyot fanini o'qitishda fanlararo integratsiya.....	416
Nasiba Meliyeva. Badiiy asarni o'rganishda didaktik tahlil.....	419
Alisher Asatullayev. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida Navoiy asarlarini o'qitishning ahamiyati.....	424
Zilola Boltayeva. "Ufq" romanida ma'naviy-axloqiy masalalar talqini.....	427
Nasiba Meliyeva. Adabiy ta'limda Asqad Muxtorning "Chinor" romanini o'rganish bo'yicha mulohazalar.....	430
Sanjar Malikov. "Ruhlar isyoni" dostonidagi rivoyatlar talqini.....	432
Orifova Madina. Mumtoz adabiyotning dolzarb muammolari.....	436
Ziyoda Qarshiboyeva. Badiiy asarda kitobxon shaxsiyati.....	441
Mahliyo Xurramova. Darslik va manba qiyosi.....	444
Munisa Sadikova. O'zbek tilini o'qitishning virtual imkoniyatlari...	447
Aziza Javliyeva. Maktabda Odil Yoqubov asarlarini o'rganish.....	452
Munisa Xolbekova. Ta'limda ona tili va adabiyot o'qitishni takomillashtirish.....	455
Nilufar Isroilova. O'zbek tilini chet elliklarga o'rgatish bo'yicha onlayn platforma yaratish muammolari va yechimlari.....	459
Farangiz Umidova. Ko'chirma gap va iqtibosning o'ziga xos xususiyatlari.....	463
Nilufar Hamzayeva. Tildagi ifoda imkoniyatini yoritishda metaforaning o'rni.....	467
Zaripboyeva N. Xalq maqollari poetikasi so'z san'ati sifatida.....	471
Rajabov Mahmud. Muhammad Yusuf she'riyatida rang ramzlarining lingvistik tahlili.....	475
Ullibibi Ozodova. Faxriyor ijodida "Mavhum tushuncha" xususida.	479
Mahbuba Kidirova. Xalq og'zaki ijodini o'qib.....	484
Dilbar Mirnosirova. Alisher Navoiy ijodini o'qitishga innovatsion yondashuv.....	486

# **GLOBAL TA'LIM VA MILLIY METODIKA TARAQQIYOTI**

**mavzusidagi IV an'anaviy respublika ilmiy-amaliy anjumani  
materiallari**

**Mas'ul muharrir**

Filologiya fanlari nomzodi, dotsent M.Abdullayeva

**To'plovchi va nashrga tayyorlovchilar:**

K.Mavlonova, S.Kambarova